

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Szabó Iván Ügyvédi Iroda (fél címe 2.; ügyintéző: dr. Szabó Iván ügyvéd) által képviselt **felperes neve (felperes címe.)** felperesnek, dr. Bodolai László ügyvéd (fél címe 1) által képviselt I.rendű alperes neve(**I. rendű alperes címe.**) I. rendű és II.rendű alperes neve(**II. rendű alperes címe**) II. rendű alperes ellen személyiségi jog megsértése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. január 12. napján meghozott 71.P.25.960/2014/13. számú ítélete ellen az I és II. rendű alperes részéről 14. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit azzal hagyja helyben, hogy az alperesek azzal sértették meg a felperes jóhírnevét, hogy valótlanul közölték az ... internetes oldalon 2014. december 4-én a „... esete a ...-rel” című cikkben, hogy **alperes neve** felperes saját szobraira saját maga juttat állami pénzt.

Mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletének közzétételre vonatkozó rendelkezését, és kötelezi a II. rendű alperest, hogy 3 napon belül az ... internetes oldalon a vélemény rovatban mindaddig míg az eredeti cikk olvasható, de legalább 30 napig tegye közzé – a székhely és a lakcím feltüntetése nélkül – a másodfokú bíróság ítéletének fejrészét és rendelkező részének első bekezdését, valamint az elsőfokú ítéletből a II. rendű alperest a jogsértés abbahagyására és az alpereseket a további jogsértéstől történő eltiltására vonatkozó rendelkezést.

Egyebekben a sérelemdíj megfizetésére vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést azzal pontosítja, hogy a teljesítési határidő 15 nap.

A felperes és az alperesek egyetemleges kereseti illeték fizetési kötelezettségének összegét 60.000 (Hatvanezer) forintba felelteti.

Kötelezi az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 22.225 (Huszonkétezer-kétszázhuszonöt) forint másodfokú perköltséget, és az államnak az illetékügyi hatóság külön felhívására 56.000 (Ötvenhatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a II. r. alperes cég által működtetett ... internetes újságban jelent meg 2014. december 4. napján az I. r. alperes által írt „... esete a ...-el” című cikk, melyben a felperessel kapcsolatban az alábbiakat közölték: „**alperes neve** vélhetően a 21. századi Magyarország egyik legjelentéktelenebb művésze. Szobrai nemcsak közhelyesek, de ráadásul a hétköznapi ember szemével nézve is rosszak, abban az értelemben, ahogy Ön lerajzol egy

lovat és az vélhetően nem lesz annyira lószerű. Ne legyen félreértés, **alperes** nevet valószínűleg megrendelői sem tartják jó szobrásznak, már ha egyáltalán elgondolkoznak azon, hogy milyen alkotásokkal sújtsák a településüket. A ...-féle alakok diadalmenetében éppen jelentéktelenségük az izgalmas (I. közlés). Itt egyedül talán a szobrász autonóm személyiség annyiban, hogy a saját szobraira saját maga juttat állami pénzt.” (II. közlés). A felperes szobrászművész, a ... Bizottságának a tagja, kinevezése 2012. október 1. napjától 2016. szeptember 30. napjáig terjedő időszakra szólt.

A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek az I. számú közléssel megsértették a becsülethez fűződő jogát, míg a II. számú közléssel a jóhírnévhez való joga is sérült, mivel őt úgy állították be, mint aki szakmailag alkalmatlan és csak a jogi és erkölcsi szabályokon átgázolva jut megrendelésekhez. A II. rendű alperes pedig ezt a jogsértő tényállítást megjelentette, híresztelte, széles körben nyilvánossá tette, ezért az I. rendű alpereshez hasonlóan sértette a jóhírnévét. Sérelemdíj jogcímén 2.000.000 forint egyetemleges megfizetésére, továbbá a jogsértéstől való eltiltásra kérte az alperesek kötelezését. Kérte a II. rendű alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására, a saját költségén megfelelő nyilvánosság biztosítása mellett megfelelő elégtétel adására, miszerint az ... internetes újságban 48 órán keresztül a címlapon, ezt követően pedig mindaddig, amíg a perben hivatkozott jogsértő tartalom is elérhető, „Bocsánatot kérünk **alperes** nevetől!” címmel, mindenféle kommentár nélkül tegye közzé a jelen perben hozott, a felperes keresetének jogerősen helyt adó ítélet fejrészét és rendelkező részét.

Kérelmének alátámasztására a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (későbbiekben: Ptk.) 2: 45. § (2) bekezdésére, a 2:51. § (1) bekezdés a)-e) pontjaiban foglaltakra, a Ptk. 2:52. és 53. §-ára hivatkozott.

Az alperesek a felperes keresetének elutasítását kérték. Előadták, hogy a felperes mint szobrász valamennyire közszereplő, a sérelmezett újságcikk pedig véleményt, kritikát tartalmaz a műveivel kapcsolatban. A felperesnek nyilvánvalóan ráhatása van az ...-ban betöltött pozíciójánál fogva a kiutalt támogatásokra, erre kívántak reflektálni a cikkel. A sérelemdíjnak a keresetben megjelölt összegét eltúlzottnak vélték.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében részben alaposnak találta a keresetet, és megállapította, hogy az alperesek megsértették a felperes jóhírnévhez fűződő jogát azzal, hogy az I. rendű alperes állította, a II. rendű alperes megjelentette a „... esete a ...-rel” című újságcikkében az ... elnevezésű internetes újságban az alábbiakat: „Itt egyedül talán a szobrász autonóm személyiség annyiban, hogy a saját szobraira saját maga juttat állami pénzt.” Kötelezte a II. r. alperest a jogsértés abbahagyására, eltiltotta az alpereseket a további jogsértéstől. Kötelezte a II. r. alperest, hogy az ... internetes újságban 48 órán keresztül a „Vélemény” rovatban, ezt követően pedig mindaddig, amíg a jogsértő tartalom is elérhető, mindenféle kommentár és kommentálhatóság nélkül tegye közzé a jogerős ítélet fejrészét és rendelkező részét. Kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek egyetemlegesen 700.000 (hétszázezer) forint sérelemdíjat és ezen összeg után 2014. december 5. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, továbbá 70.000 forint perköltséget. A fentieket meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Az alpereseket egyetemlegesen kötelezte 10.800 forint kereseti illeték megfizetésére, ugyanakkora összegben marasztalta a felperest is.

Határozatát a Ptk. 2:42. § (1), (2) bekezdésére, a Ptk. 2:43. §-ra, Ptk. 2:45. § (1) és (2) bekezdésére, továbbá Magyarország Alaptörvénye IX. cikk (1) bekezdésére alapította, megállapítva, hogy a közzétett újságcikk I. részében foglaltak a felperes jóhírnévét nem sértették, a leírtak véleménynyilvánításnak, a felperes művészeti tevékenysége bírálatának minősülnek, nem valószínűsít meg

jogsértést. Az I. részben közöltek negatív színezete nem minősíthető a felperes társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolónak, kifejezőmódjában indokolatlanul bántónak.

Ezzel szemben megállapította, hogy a keresettel támadott cikk II. részében az alperesek megsértették a felperes jóhírnevét. E vonatkozásban a ...ról szóló 1993. évi XXIII. törvény 2. §., 2/A. § (1), (3) bekezdésére, valamint a törvény végrehajtásáról szóló 9/2006. (V.9.) NKÖM rendelet 6. és 7. és 13 §-ára utalt. A jogszabályi rendelkezéseket vizsgálva azzal érvelt, hogy a felperes mint a ... Bizottságának a tagja, az Alap forrásainak felhasználásáról nem dönthet, arról szakmai kollégiumok határoznak, nem pedig a Bizottság. Az Alap forrásainak felhasználását szigorú összeférhetlenségi szabályok rendezik, ezért kizárt, hogy a felperes saját szobrait saját maga juttathat állami pénzt. Rögzítette továbbá, hogy a II. részben foglaltak – az alperesi vélekedéssel szemben – tényállításként minősülnek, azok véleményként való értékelése nem lehetséges. Az I. rendű alperes – a felperes és élettársa által betöltött státuszok, a kapcsolatrendszer felvázolása és a korrupció működési mechanizmusára utaló bekezdések közé helyezte a kifogásolt tényállítást, amelyből alaposan következtethető, hogy a felperes is egy ilyen meg nem engedett módon működő rendszer része. A sérelemdíj összegénél figyelemmel volt a felperes művészi múltjára, állami tisztséget betöltő szerepére, a jogsértés súlyára, valamint arra, hogy Magyarország legnagyobb hírportálján, széles nyilvánosság előtt történt a felperes jó hírnevének a megsértése, ezért 700.000 forint megfizetésére kötelezte egyetemlegesen az alpereseket. A Ptk. 6:48. §-a alapján találta alaposnak a felperes kamat igényét. A felek pernyertességét azonos arányban állapította meg. Kereseti illetékként csupán 21.600 forint megfizetéséről rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperesek fellebbezést, a felperes csatlakozó fellebbezést nyújtott be.

Az alperesek a fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének a sérelemdíjra is kiterjedő teljes elutasítását, másodlagosan ez utóbbi mérséklését, és a felperesnek a költségekben történő marasztalását kérték.

Előadták, hogy az általuk írt, illetőleg közölt cikk tartalma teljes egészében a vélemény kategóriába sorolható, mely nem sértette a felperes jóhírnévhez fűződő jogát. E körben hivatkoztak a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalására, miszerint véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja, – mely vonatkozik a személyiségvédelmi perekre is. Egyébként pedig fenntartották a cikkben közölteket, miszerint a felperesnek ráhatása volt arra, hogy a szobrait saját magának juttasson állami pénzt. A felperes a ... Bizottságának tagja és ez önmagában hatással lehet a különböző művekre kiutalt támogatások odaítélésénél. Összességében megállapíthatónak találták, hogy a felperes a bizottság tagjaként részt vesz pénzeszközök szakmai kollégiumok részére történő juttatásában, a felhasználásra vonatkozó iránymutatásban, tehát informálisan ráhatása van a támogatási összegekre kiírt pályázatokra. Az előbbieken alapján az, hogy a felperesnek „ráhatása” van, egyértelmű tényállítás. Az a kitétel pedig, miszerint a felperes „saját szobrait saját maga juttat állami pénzt” – újságírói vélemény.

A felperes csatlakozó fellebbezését az ítélet tábla a Pf. 5-I. sorszámú, 2016. szeptember 22. napján kihirdetett végzésével a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (későbbiekben: Pp.) 244. § (1), és 228. § (4) bekezdései alapján hivatalból elutasította, megállapítva, hogy a fellebbezési határidőben egyik peres fél sem vitatta az elsőfokú bíróságnak a keresetet részben elutasító ítéleti rendelkezését, ezért erre nézve utóbb csatlakozó fellebbezés előterjesztésére sincs eljárásjogi lehetőség.

A felperes jogorvoslati kérelme folytán eljáró Kúria, mint másodfokú bíróság a 2017. április 5. napján kelt Pf.IV.25.134/2016/2. számú végzésével helybenhagyta az ítéltábla végzését, ezért a jogorvoslati eljárás során nem kellett érdemben állást foglalni a felperes csatlakozó fellebbezéséről.

A felperes fellebbezési ellenkérelme – az alperesek által vitatott körben – az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult.

Az alperesek fellebbezése alaptalan.

Mindenek előtt rögzíti az ítéltábla, hogy a fent hivatkozott Pp. 228. § (4) bekezdése értelmében, fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróságnak az I. számú közlést érintően a keresetet részben elutasító ítéleti rendelkezése.

A Pp. 234. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés határideje a határozat közlésétől számított tizenöt nap, ezért nem volt lehetőség az alperesek részéről a másodfokú tárgyaláson, a fellebbezési határidő lejártát követően előterjesztett azon kifogás jogorvoslati kérelemként történő értékelésére, miszerint az I. rendű alperesnek a II. rendű alperesnél fennálló munkaviszonya nem teszi lehetővé az alperesek egyetemleges kötelezését. Azaz a perköltség körében hozott elsőfokú ítéleti rendelkezés is jogerőre emelkedett a Pp. 229. § (1) bekezdése alapján.

Az ítéltábla a fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú bíróság érdemi döntésével, és annak mindenben helyes indokaival egyetértett, ezért azt a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján hagyta helyben, annál is inkább mert az alperesi fellebbezés érvei pusztán az érdemi védekezésben felhozottakra korlátozódott.

Alaptalanul hivatkoztak az alperesek mindenek előtt arra, hogy a II. pontban foglalt kitétel újságírói véleményként értelmezhető. A személyiségi jogi perekben alkalmazandó ún. bizonyíthatósági teszt értelmében nem tévedett ugyanis az elsőfokú bíróság, amikor a „saját szobrára saját maga juttat állami pénzt” tartalmú közlést tényállításnak tekintette, amelynek valóságtartalma igazolható és bizonyítható. Következtes a bírói gyakorlat abban, hogy egy adott közlés akkor minősül véleménynek, értékítéletnek, ha azzal kapcsolatban az ún. igazolhatósági-bizonyíthatósági teszt nem végezhető el (BDT2012. 2653., BDT2015. 3310.).

Helyesen foglalta el azt az álláspontot az elsőfokú bíróság, hogy a sérelmezett tényközlés önmagában megvalósítja a keresetben hivatkozott jogsértést, mindamellett, hogy teljeskörűen ismertette a ... működését szabályozó törvényi feltételeket és szabályozó rendszert, megállapítva, hogy a szigorú összeférhetetlenségi szabályok nem teszik lehetővé, hogy a felperes a ... Bizottságának tagjaként az állami támogatást saját alkotásaira juttassa.

Az alperesek nem adtak elő a fellebbezésükben olyan elfogadható indokot, mely a helyes elsőfokú következtetés megváltoztatását tette volna lehetővé a felperes bizottsági működését illetően, az „informális ráhatás” pedig jelen eljárásban, a jogorvoslati kérelem elbírálásánál – mint alperesi feltételezés – nem értékelhető.

Igazolt személyiségi jogi sérelem kapcsán a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése szerint fizetendő sérelemdíj mértékét a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti helytálló mérlegeléssel állapította meg az elsőfokú bíróság. Súlyának megfelelő jelentőséget tulajdonított a felperes társadalmi státuszának, több évtizedes művészi múltjának, az alperes, mint médiaszolgáltató országos ismertségének, – mely adatok egybevetésével helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által elszenvedett hátrány kompenzálására 700.000 forint szolgál, melynek a kereset szerinti egyetemleges

megfizetésével sújtotta az alpereseket. A helyes mérlegelés eredményeként született elsőfokú bírói döntés megváltoztatására nincs jogszabályi lehetőség.

A PK 15. számú állásfoglalás I. pontjának második bekezdése szerint ha a bíróság a keresetnek helyt ad, határozatában – a kérelem és az ellenkérelem korlátai között – belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét és ennek közlésére az alperest határidő tűzésével kötelezi.

A másodfokú bíróság helybenhagyó rendelkezést hozott, azonban a személyiségvédelmi perekben is alkalmazandó fenti állásfoglalás figyelembevételével az elsőfokú rendelkezésektől eltérő megszövegezést alkalmazott úgy a sérelmezett médiatartalom, mint a közzététel vonatkozásában. Az elsőfokú bíróság ugyanis nem volt figyelemmel arra, hogy határozata rendelkező részében nem elegendő pusztán megismételni a II. pontban foglalt keresettel sérelmezett közlést, a valótlan tényállítás egzakt megjelölése is szükséges. Az ítéletábra által eszközölt megszövegezésbeli módosítás azonban nem jelenti az érdemi döntés megváltoztatását.

Figyelemmel volt továbbá arra is a másodfokú bíróság, hogy a helyreigazítás közlésénél a felek személyes adatainak, lakcímének, illetőleg székhelyének kitakarása is szükséges, és pontosan meghatározta a közzététel módját és terjedelmét.

A bírósági ítéletekkel szemben támasztott legalapvetőbb jogszabályi követelmény azok végrehajthatósága, melynek szem előtt tartásával a Pp. 217. § (1) bekezdése alapján pótolta az elsőfokú bíróság által kihagyott teljesítési határidőt a pénzfizetésben marasztalást tartalmazó ítéleti döntés, a sérelemdíj megfizetéséről szóló rendelkezés körében.

A másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján hivatalból észlelte, hogy az elsőfokú bíróság nem az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (későbbiekben: Itv.) 42. § (1) bekezdés a.) pontja szerinti, a felperesi követeléshez, a sérelemdíj összegéhez igazodó 120.000 forint kereseti illeték megfizetéséről rendelkezett. ($2.000.000 \times 0,06 = 120.000$) Az elsőfokú bíróság a felek pernyertességének, pervesztességének arányát – függetlenül attól, hogy a sérelemdíj megfizetésére irányuló kérelem túlnyomó részben alaptalan – azonos arányúnak deklarálta, mely fellebbezéssel nem sérelmezett döntés figyelembevételével rendelkezett az ítéletábra a felemelt kereseti illeték viseléséről.

Az EBH1999. 94. eseti döntés értelmében is a személyiségvédelmi perben több polgári jogi igény együttes érvényesítésekor az eljárási illeték alapjául a kártérítési (sérelemdíj iránti) követelés szolgál, ezért a fellebbezési pertárgyérték 700.000 forint.

Ez az összeg képezte alapját az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint megállapított fellebbezési illetéknek, éppúgy, mint a 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 3 §. (5) bekezdésének keretei között meghatározott másodfokú perköltségnek, melyet az alaptalan jogorvoslati kérelmet benyújtó alperesek kötelesek megfizetni a másodfokú eljárásban teljeskörű pernyertességet élvező felperes részére.

Budapest, 2017. május 25.

dr. Lukács Zsuzsanna
a tanács elnöke

Kepesné dr. Bekő Borbála
előadó bíró

dr. Tóth Gabriella
bíró

